

8/6/2017

Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου

Για το νέο σχέδιο νόμου για την ανώτατη εκπαίδευση, την έρευνα και άλλες διατάξεις

Η κυβέρνηση καταθέτει σε δημόσια διαβούλευση μόλις 10 ημερών, το τρίτο σε σειρά σχέδιο νόμου για την ανώτατη εκπαίδευση μετά τις αποτυχημένες προσπάθειες των δυο τελευταίων ετών, χωρίς να συνοπολογίζουμε τα αποσπασματικά νομοθετήματα και τις πάμπολλες επιμέρους τροπολογίες. Πρόκειται για ένα νομοθετικό πλαίσιο με άρωμα νόμου της δεκαετίας του 1980, το οποίο υιοθετεί παθογένειες του παρελθόντος που ταλαιπώρησαν την πανεπιστημιακή κοινότητα. Το νομοθέτημα του υπουργείου παιδείας όχι μόνο δεν δίνει αναπτυξιακή ώθηση στην ανώτατη εκπαίδευση της χώρας μας αλλά αντιθέτως προτείνει ένα ιδιαίτερα γραφειοκρατικό και συγκεντρωτικό μοντέλο διαχείρισης των Α.Ε.Ι., το οποίο θα δημιουργεί συνεχώς προβλήματα αν, εν τέλει, ψηφιστεί και δεν έχει την τύχη των προηγούμενων δύο νομοσχεδίων τα οποία αποσύρθηκαν.

Συγκεκριμένα, στο νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας εντοπίζονται, ανάμεσα στα άλλα, τα ακόλουθα αρνητικά σημεία:

- **Διακρίνεται από ασάφειες** σε πολλά σημεία του (π.χ. διαδικασία ανάδειξης εκπροσώπων, ρόλος των ακαδημαϊκών συμβουλίων κ.α), τα προβλήματα ερμηνείας των οποίων θα καταστήσουν προβληματική την εφαρμογή του νόμου καθιστώντας αναγκαία τη ψήφιση τροπολογιών. Το ΔΣ του ΕΣΔΕΠ είχε έγκαιρα επισημάνει σε προηγούμενη απόφασή του ασάφειες και αμφισημίες στις «βασικές» αρχές του νομοσχεδίου που κατατέθηκαν από το υπουργείο παιδείας ένα περίπου μήνα πριν, πολλές από τις οποίες παραμένουν και στο ίδιο το σχέδιο νόμου.
- **Η επαναφορά της έννοιας του ασύλου**, μιας έννοιας η οποία διαστράφηκε και κακοποιήθηκε συστηματικά στο παρελθόν. Η ακαδημαϊκή ελευθερία και η ελεύθερη έκφραση και διακίνηση των ιδεών στα πανεπιστήμια δεν κινδυνεύει εδώ και πολλές δεκαετίες από την «επέμβαση δημόσιας δύναμης» αλλά αντίθετα από μειοψηφίες ατόμων οι οποίες προσπαθούν να επιβάλουν διά της βίας την άποψή τους και από εγκληματικές ομάδες που δρουν στους χώρους των Α.Ε.Ι. Αναβιώνουν έτσι πρακτικές που εξέθρεψαν την ασυδοσία, την ανομία και τη βία στους πανεπιστημιακούς χώρους. Το σχέδιο νόμου επιπλέον εισάγει διαδικασίες οι οποίες πρακτικά θα ακυρώσουν τη δυνατότητα αντίδρασης ακόμη και σε προφανείς εγκληματικές ενέργειες που λαμβάνουν χώρα στο χώρο του πανεπιστημίου. Αναρωτιόμαστε, σε κάθε γεγονός που θα συμβαίνει ποιος θα αποφασίζει σε ποια κατηγορία του ποινικού κώδικα ανήκει, και με ποια διαδικασία, για να προβεί στις ενέργειες που προβλέπει ο νόμος;
- **Η ενίσχυση της συνδιοίκησης** στα πανεπιστήμια με την ενίσχυση της συμμετοχής των φοιτητών σε όλες τις λειτουργίες των διοικητικών οργάνων, χωρίς μάλιστα σαφή διαδικασία ανάδειξης εκπροσώπων η οποία να διασφαλίζει τη δημοκρατική αντιπροσώπευση.
- **Η εκλογή των αντιπρυτάνεων με ξεχωριστό ψηφοδέλτιο από αυτό του πρύτανη**, θα καταστήσει τις πρυτανικές αρχές ένα χωρίς συνοχή, πολυσυλλεκτικό όργανο διοίκησης,

αποτελούμενο από διάφορους πόλους εξουσίας με αυτοτελή ο καθένας νομιμοποίηση, γεγονός που θα δημιουργήσει συγκρούσεις και θα καταστήσει προβληματική τη λήψη αποφάσεων στο χρόνο που απαιτείται και συνεπώς αναποτελεσματική τη διοίκηση των ιδρυμάτων. Δημιουργούνται μάλιστα εύλογες απορίες για τα πραγματικά κίνητρα αυτού του μοντέλου διοίκησης.

- **Η κατάργηση ουσιαστικά της δυνατότητας της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας** με την επαναφορά της κάλπης ως αναγκαστική πρώτη επιλογή στις διοικητικές εκλογές, παρά την πρωτοφανώς μεγάλη συμμετοχή που η ηλεκτρονική ψηφοφορία εξασφάλιζε, όπως έδειξαν στην πράξη όσες εκλογές πραγματοποιήθηκαν με αυτόν τον τρόπο.
- **Η θεσμοθέτηση των Ακαδημαϊκών Συμβουλίων Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας** με ένα ασαφή ρόλο, σκοπό και αρμοδιότητες (εισηγητικές, ελεγκτικές, εποπτικές;) η οποία θέτει σε κίνδυνο το αυτοδιοίκητο των πανεπιστημίων.
- **Η υπαναχώρηση από την υποχρέωση του κράτους να χρηματοδοτεί** τις μεταπτυχιακές σπουδές με την επίσημη θεσμοθέτηση διδασκτρων με τη μορφή τελών εγγραφής.
- **Η εισαγωγή γραφειοκρατικών διαδικασιών** στη λειτουργία και διαχείριση των πόρων του Π.Μ.Σ, η οποία, οδηγεί σε αδυναμία οικονομικής διαχείρισης και οικονομική ασφυξία. Με τον ίδιο τρόπο, μια σειρά σύνθετων, γραφειοκρατικών κριτηρίων καθιστούν πρακτικά αδύνατη την αμοιβή διδασκόντων. Η απαγόρευση εξάλλου ΠΜΣ με εξ αποστάσεως εκπαίδευση στερεί τα Πανεπιστήμια από μια επιπλέον δυνατότητα ανάπτυξης των μεταπτυχιακών σπουδών πλήττοντας την ανταγωνιστικότητά τους. Τέλος, δημιουργεί εύλογες απορίες το γεγονός ότι δεν ανατίθεται στην ΑΔΙΠ η αξιολόγηση των ΠΜΣ ενισχύοντας το ρόλο της, αλλά προκρίνεται μια δύσκαμπτη διαδικασία εξωτερικής αξιολόγησης από ένα νέο όργανο που συγκροτείται με ευθύνη της Κοσμητείας της Σχολής.
- **Η εισαγωγή περαιτέρω γραφειοκρατικών διαδικασιών** στη λειτουργία των Ειδικών Λογαριασμών Έρευνας, στη διαχείριση των πόρων τους και εν τέλει στη διαχείριση και υλοποίηση των ερευνητικών προγραμμάτων, θα λειτουργήσει ανασταλτικά στην παραγωγή έρευνας από τα ελληνικά πανεπιστήμια.
- Τέλος, εύλογη απορία προκαλεί η **απουσία μεταβατικών και καταργούμενων διατάξεων.**

Είμαστε αντίθετοι σε όλα τα προηγούμενα σημεία του νομοσχεδίου και πιστεύουμε ότι οι ρυθμίσεις αυτές δεν προσδίδουν αναπτυξιακή προοπτική στην ανώτατη εκπαίδευση και όχι μόνο δε επιλύουν τα υφιστάμενα προβλήματα της εκπαίδευσης, όπως υποστηρίζει το υπουργείο παιδείας, αλλά αντίθετα δημιουργούν νέα επαναφέροντας σε πολλά σημεία παθογένειες του παρελθόντος.

Για το ΔΣ

Ο Πρόεδρος

Χαράλαμπος Φείδας